

OPS 2016

OPSTUKI2016 - KOULUTUS 29.1.2014 KUOPIO
MERJA KUOSMANEN HELI LEPISTÖ 2013

OPS2016TUKI- TYÖPAJA II TAVOITTEET

- Tulevaisuuden oppiminen ja osaaminen
- Tukimateriaalit ja työtavat
- Esiopetussuunnitelman perusteiden ajankohtaiset
- Oman kunnan/ koulun ops-prosessityön eteneminen

• Merja Kuosmanen ja Heli Lepistö 2013

OPS2016 TUKI-TYÖPAJA II

PÄIVÄN RUNKO

Klo 9.30-9.50 Tervetulo kahvit/ ennakkotehtävän purku

Klo 9.50-10.15 Sosiaalinen media oppimisen välineenä

Klo 10.15-11.15 **Luennoitsijavieras emeritusprof. Jorma Enkenberg**

Klo 11.15-11.45 Keskustelua, oppimiskäsitys vs. ops:n perusteluonnos

Lounas

Klo 12.30-13.00 Pedagoginen kävely/ työryhmät .....tuo, vie, jaa

Klo 13-14.30 Näkökulmia oppimiseen

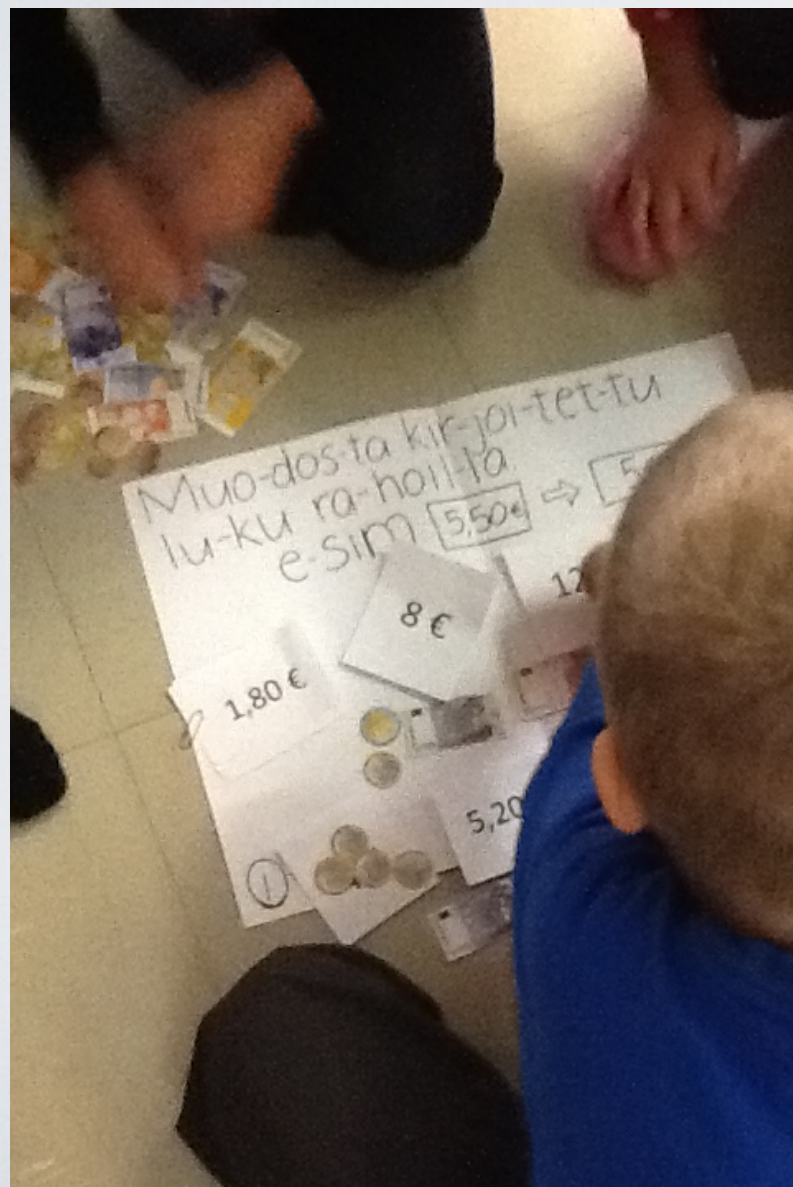
- motivaatio
- esiopetuksen perusteelliset
- eheyttävä opetus
- laaja-alaisten osaaminen

Klo 14.30-15.30 Työryhmätyöskentely/ paikallisen ops-työn eteneminen/ kahvi työskentelyn lomassa

Klo 15.50-16.00 Päivän päätös

ENNAKKOTEHTÄVÄN PURKU

MITÄ ON OPPIMINEN?

KUVA:LAPIN KANSA

Mitä on oppiminen?

1a määrittelee oppimista?

- ” Pitää miettiä, ekana täytyy koettaa vaikka kolme kertaa ja sitten jos ei osaa voi pyytää vanhempia auttamaan” Ella 7v
- ” Täytyy huomata mikä on järkevää” Elias 6v
- ” Katson esimerkkiä” Isla 7v
- ” On tapahtunut sotkua ennen kuin opin piirtämään” Jesper 7v
- ” Kun horjahdin saunassa kiukaaseen, opin, miten saunassa pitää olla” Elias 7v

- Merkitys on keskeinen käsite oppimisprosessin ymmärtämisessä. Oppiminen = merkitysten jäsentymistä ja merkitysyhteyksien kasvua. (Törmä 2001)

- Merkityksellisellä oppimisella voidaan tarkoittaa myös oppimisen mielekkyyden kokemusta. Merkityksellinen oppiminen on ajattelun, tuntemisen ja toimimisen integroitumista, joka johtaa sitoutumisen ja vastuun vahvistumiseen. Asian merkityksen ymmärtämiseen sisältyy myös siihen liittyvien arvojen oivaltaminen. (Novak 1998)

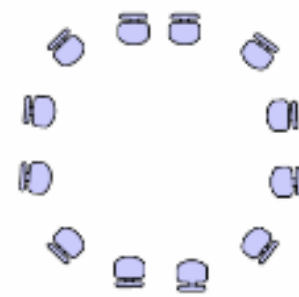
MITÄ 2020-LUVUN OPPIMINEN

- Syväälliseen ymmärtämiseen pyrkivä oppiminen mahdollistaa opittujen tietojen ja taitojen hyödyntämisen

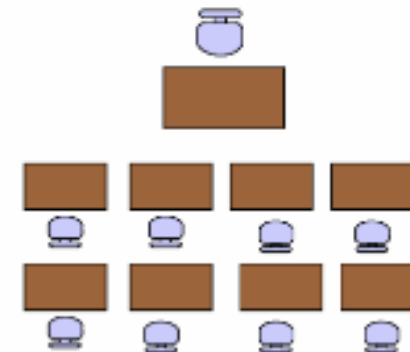
MUTTA - tarvitaan yhteinen kieli ja ymmärrys erilaisten näkökulmien

Erilaiset oppimista tukevat tilaratkaisut?

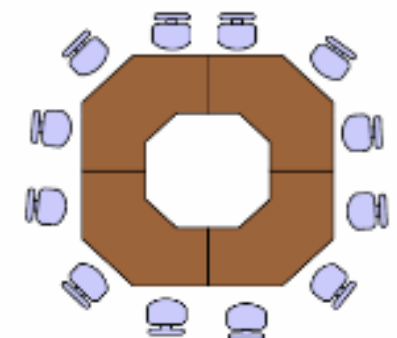
Kohtaamisryhmä

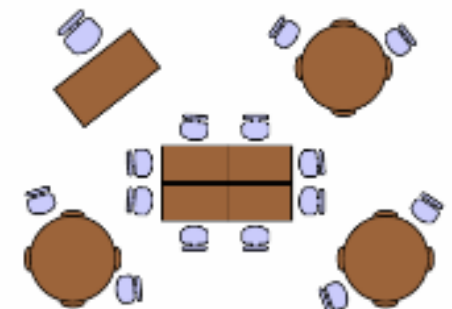
Perinteinen, tiedon siirto

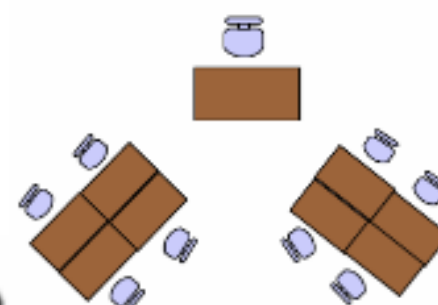
Neuvottelu

Yhteistoiminnallinen, tutkiva oppiminen

Ryhmätö

MITÄ OPPIMINEN ON NYT – ENTÄ LÄHITULEVAISUUDESSA?

1. Miten oppiminen ja opiskelu ovat muuttuneet esim. viimeisen viiden vuoden aikana?
2. Mitkä asiat tai ilmiöt korostuvat oppimisessa ja opiskelussa tästä hetkestä eteenpäin?

Muutoksen ytimessä

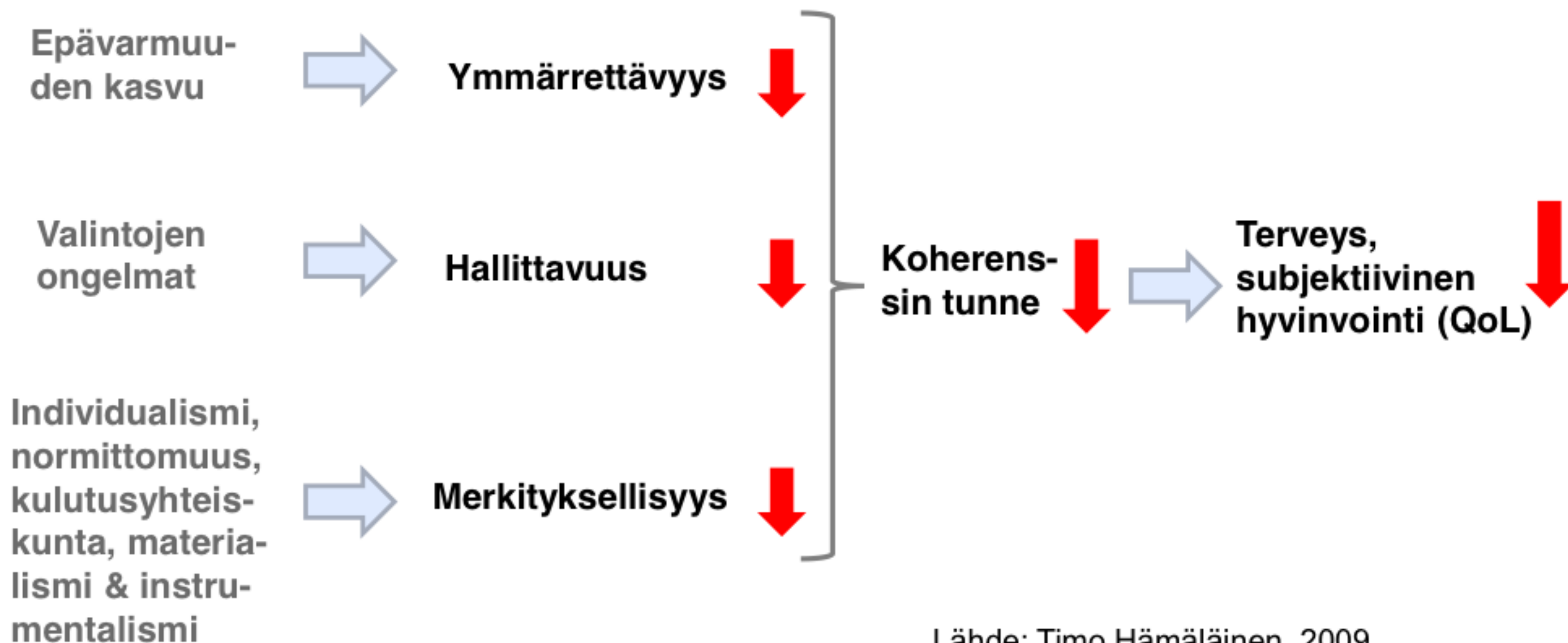
- Maailmassa tekemisen, tietämisen ja olemisen rakenteet ja haasteet ovat muuttuneet (Ståhle, 2009)
  - **Tekeminen** – kaikki tärkeät ja vaikuttavimmat tulokset syntyvät yhteistyössä ja verkostoissa
  - **Tietäminen** – entistä enemmän hajautettu teknisesti ja sosiaalisesti
  - **Oleminen** – identiteettimme on koetuksella jatkuvan muutoksen ja globaalien informaatiovirtojen maailmassa

IRMELI HALINEN

Yhteiskunnallinen murros ja henkinen hyvinvointi

Lähde: Timo Hämäläinen, 2009
(Aaron Antonovsky;
Monica Ericsson & Bengt Lindström)

**This map
is not
working!**

- Ilmaston lämpeneminen
- Terrorismi
- Talouden globalisaatio
- Työelämän muutos
- Maahanmuutto
- Yhteiskunnan polarisoituminen
- Finanssi-, talous- ja velkakriisit
- Jokela, Kauhajoki, Utoya
- Arabimaiden vallankumoukset
- ine.

IRMELI HALINEN

Lähde: Hämäläinen, 2011; O'Hara 2008

MIKÄ OPPIMISESSA JA OPISKELUSSA ON MUUTTUMASSA?

1. Mikä pitää muuttua?
2. Mikä muuttuu joka tapauksessa?
3. Mikä ei saa muuttua?

PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMA PERUSTELUONNOS 2012

- Oppimiskäsitys
- Opetussuunnitelman perusteet on laadittu perustuen oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen on oppilaan aikaisempiin tietoihin, taitoihin, tunteisiin ja kokemuksiin pohjautuvaa päämääräsuuntautunutta toimintaa. Oppilas on aktiivinen toimija, joka oppii asettamaan tavoitteita ja ratkaisemaan ongelmia sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Uusien tietojen ja taitojen oppimisen rinnalla oppilas oppii reflektoimaan oppimisprosessejaan, kokemuksiaan ja tunteitaan.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- Osaaminen kehittyy eri oppiaineita opiskeltaessa, kouluelämän kaikissa tilanteissa ja muussa toiminnassa koulun ulkopuolella. Osaamiseen tarvitaan tietoja ja taitoja sekä kykyä käyttää niitä tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppilas pystyy käyttämään tietojansa ja taitojaan, vaikuttavat arvot, asenteet ja tahto-tila. Tieto on moniulotteista ja suurelta osin jatkuvasti muuttuvaa. Se syntyy entistä enemmän verkostoissa ja sosiaalisessa vuorovaikutuksessa.

- Osaamisen kehittymiseen vaikuttaa omaksuttavia tietosisältöjä enemmän se, miten koulussa työskennellään, miten oppijan ja ympäristön vuorovaikutus järjestetään ja miten oppimista ja koulunkäyntiä tuetaan. Oppijan kokemukset ja vapaa-ajan ympäristöt heijastuvat oppimiseen monin tavoin. Oppimisen arviointi ja sen pohjalta oppilaalle annettava palaute vaikuttavat merkittävästi oppilaan motivaatioon ja suuntautumiseen opiskelussa. Perusteluonnos2012

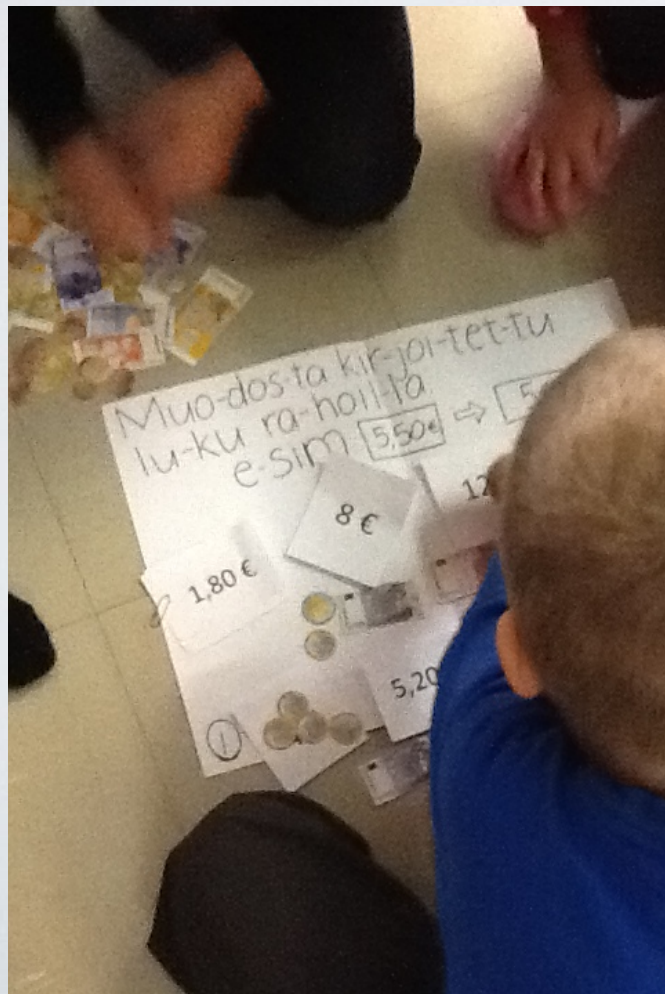
LAAJA-ALAISEN OSAAMISEN OSA-ALUEET

- Ajattelu ja oppiminen
- Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- Itsestä huolehtiminen, arjen hallinta ja turvallisuus
- Monilukutaito
- Tvt- osaaminen
- Työskentely, opiskelu ja työelämässä tarvittava osaaminen
- Osallistuminen, vaikuttaminen ja vastuullisuus

EHEYTTÄVÄ OPPIMINEN

- Eheyttävät oppimiskokonaisuudet ops: n perusteissa aihekokonaisuuksien tilalle.
- Kaavailtaan minimivaatimusta: esim. 2x laaja eheyttävä oppimiskokonaisuus/ luokka- aste. Näin tasa- arvoisuus toteutuu tämän hetkistä paremmin.

MIKÄ ON OLLUT ELÄMÄSI MIELENKIINTOISIN TUNTI?

”Yhden open tunneilla mikään ei oikein mennyt ikinä niin kuin piti. Se oli mielenkiintoista.” – Annina, 13 v.

”Kotona, kun minut opetettiin lukemaan.” – Veikko, 14 v.

”Historian tunti, jossa käsiteltiin rotusortoa. Tunnilla katsottiin Tanssii susien kanssa.”

– Thea, 14 v.

”Meillä oli suunnistusta parin kanssa ympäri koulua matikan tunnilla.”

– Ella, 13 v.

”Paras tuntini oli se, kun saimme äänestää tosi hienoilla äänestyskoneilla. Ne äänestykset liittyivät mielipiteisiin, mitä tykkäät koulusta.” – Siiri 9 v.

Muutamakin askel eteenpäin kohti oppivaa ja hyvinvoivaa koulua on tärkeää...